1859. N°. 108.

LEYDSCHE  COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 9 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 8 September.

In de zitting van den gemeenteraad van heden had de beëdiging en installatie plaats der onlangs nieuw benoemde leden. Vervolgens werd overgegaan tot de benoeming der leden van de vaste commissiën, waarvan de uitslag onder de stads-berigten wordt medegedeeld. Voorts werden nog benoemd: tot commissaris van de stads bank van leening, de heer C. W. Huibrecht; tot lid in het bestuur van het werkhuis, de heer J. B. de Moen; en tot gecommitteerden tot de administratie der vereenigde gast- en leproos-huizen, de hh. C. W. H. van Kaathoven en M. A. Kluit.

Aan de orde was gesteld eene verordening tegen het zich op straat in eenen kennelijken staat van dronkenschap bevinden of, door het aanheffen van geschreeuw en onstuimig of zedeloos gezang, ergernis geven. Op voorstel van het lid Taets van Amerongen is besloten de behandeling van dit onderwerp uit te stellen, ten einde eerst de verordeningen, die te Utrecht, te Dordrecht en in enkele gemeenten van het platte land op dit punt bestaan, met de thans hier ontworpene te vergelijken.

Onder de stukken bij den raad ingekomen was een adres van den heer J. L. Teerlink, houdende verzoek om ontslag als ambtenaar ter secretarie, behoudens pensioen, en een adres van het meerendeel der stads-doctoren, waarbij zij verhooging hunner bezoldiging vragen.

— Eergisteren had de jaarlijksche promotie en prijsuitdeeling onder de leerlingen van het stedelijk gymnasium plaats.

Nadat de rector in het verslag van den afgeloopen cursus had meegedeeld de veranderingen, die het collegie van curatoren, het personeel van docenten en het getal der leerlingen ondergaan had, werden de namen afgelezen van die leerlingen, welke tot hoogere klassen bevorderd waren en met prijzen zouden begiftigd worden.

Bij het ontvangen van deze boekgeschenken uit handen van den president-curator, werd door den primus van iedere klasse een kort woord van dankbetuiging voorgedragen:

In de 1e klasse door G. J. Visser, in de Hollandsche taal.
» » 2e kl. *a.* » C. H. P. Klaverwijden, » » Engelsche »
» » 2e kl. *b.* » J. G. Verkouw, » » Hoogduitsche »
» » 3e kl. *b.* » G. S. de Graaf, » » Fransche »
» » 4e kl. » C. W. Kist, » » Latijnsche »
» » 5e kl. » A. Verkouw, » » Latijnsche »

Daarna reciteerden de leerlingen W. F. G. L. Suringar en G. C. B. Suringar Jr., die uit de hoogste klasse van afd. *b.* eervol ontslagen werden, hunne oratiunculae: de eerste behandelde (in de Engelsche taal) *het leven en de regering van den Stadhouder* WILLEM DE DERDE; de ander sprak (in het Hollandsch) *over het leven en het kloekmoedig gedrag van den Leydschen burgemeester* PIETER ADRIAANSZ VAN DE WERF.

De plegtigheid werd besloten door een welmeenend woord van den rector: eerst, tot de beide laatste sprekers, die hij gelukwenschte met de volbragte taak en tevens opwekte tot verderen ijver en oppassendheid; en daarna, tot alle de leerlingen, die hij ernstig herinnerde, dat zij door grondige studie en braven wandel nu reeds arbeiders moesten zijn van hun eigen toekomstig geluk.

— Bij kon. besluit van 3 dezer is aan J. Holtz, gewezen opzigter der akademische gebouwen dezer hoogeschool alhier, verleend een pensioen ten laste van den staat, ten bedrage van *f* 140 's jaars.

— Vergelijkende Staat van de zuivere opbrengst der opcenten en eigene middelen, ten behoeve dezer gemeente geheven, gedurende de maanden Augustus 1858 en 1859, alsmede van die opbrengst over de 8 eerste maanden dier beide jaren.

MIDDELEN.	Zuivere opbrengst over de maand Augustus. 1858	1859	Zuivere opbrengst over de 8 eerste maanden. 1858	1859
Geslagt (*bijopcenten en invoer*)	*f* 1705.81½	*f* 1753.74	*f* 14867.63	*f* 14202.90
Binnenl. Gedistilleerd (*idem*)	4218.99	4572.09	31594.47½	34022.27½
Buitenl. Gedistilleerd (*idem*)	179.80	263.27½	1824.53½	1316.58½
Likeuren (*idem*)	»	»	241.81½	268.16
Gemaal (*eigen middel*)	5767.13	5226.27½	41676.62½	41570.13
Wijn, Fruit- en Kunstwijn (*id.*)	1019.70	924.37½	11774.62½	10554.52½
Turf (*idem*)	1178.55	1754.70	6844.58	9421.28
Steenkolen (*idem*)	676.40	341.77½	3564.65	2267.75
Brandhout (*idem*)	361.60	417.26	1726.37½	2252.15
	f 15107.98½	*f* 15253.48	*f* 114115.31	*f* 115873.75½

— In Augustus zijn op den Holl. spoorweg vervoerd 139,788 personen en is ontvangen *f* 131,747.94; op den Rijnspoorweg is van reizigers en goederen ontvangen *f* 210,472.

— Door het departement van oorlog is aan de chefs der verschillende legercorpsen de magtiging verstrekt, om aan de Israëlitische militairen een verlof te verleenen van den 26sten dezer maand tot en met den 25sten October daaraanvolgende, ten einde de feesten, in gemeld tijdvak invallende, ten hunnent te kunnen vieren.

— Betreffende de geruchten omtrent nieuwe of gewijzigde spoorwegplannen, schrijft men uit 's Hage het volgende: Vooreerst zal de Zeeuwsche lijn dadelijk, en dus te gelijk met de andere ontworpen lijnen, moeten worden aangelegd. De rigting van de zuiderlijn blijft bestaan gelijk in de verleende concessie is opgenomen, met deze wijziging evenwel, dat eenige vroeger ontworpen aansluitingen, die in 't vervolg door de concessionarissen zouden worden aangelegd, thans mede dadelijk en tegelijker tijd behooren te worden uitgevoerd. Zijn wij wel onderrigt, dan zou het voornemen bestaan om de zaak der spoorwegen in de eerlang te openen zitting der staten-generaal onmiddellijk ter tafel te brengen en nog vóór de staatsbegrooting in behandeling te nemen.

— Volgens de *A. C.* zal de graaf van Vlaanderen, tweede zoon van den koning van België, die voornemens is eene reis naar Schotland te doen, bij zijne terugkomst Nederland bezoeken en er eenigen tijd vertoeven om het merkwaardige in oogenschouw te nemen.

— Door den gemeenteraad van Haarlem is besloten om ten aanzien van het besluit der ged. staten van Noordholland, waarbij het raadsbesluit omtrent de verkiezing van de hh. Dyserinck en van de Poll tot leden van den raad is vernietigd, zich in hooger beroep te voorzien bij den koning.

— Bij de gisteren te Amsterdam gehouden koffijveiling der Nederl. Handelmaatschappij is alles verkocht tot 1 à 1½ cent naar kwaliteit beneden taxatie.

— Uit Dordrecht meldt men dat eergisteren avond, bij het aankomen der Dordrechtsche stoomboot *Johan de Witt*, de artillerist van Velzen, bij het verlaten der boot, in de rivier gevallen en niettegenstaande alle pogingen tot redding aangewend, verdronken is. De verdronkene was met verlof geweest naar Leyden.

— De persoon van de Graaf, de dader van den te Harlingen gepleegden moord, heeft thans weder zijne vroegere woning, de gevangenis te Leeuwarden betrokken, waarin hij, wegens verschillende misdaden vier malen veroordeeld, reeds 15 jaren heeft doorgebragt.

— Te Breda had Zaturdag ll. eene zware misdaad plaats. Zekere Jakobus Simons, die reeds meermalen gevangenisstraf heeft ondergaan, bragt aan twee personen verwondingen met een mes toe; de eerste, Evert van Wijk, ontving eene doodelijke wonde in de linker zijde, benevens een messteek in den linkerarm; de tweede, J. C. Prins, kreeg eene diepe snede in de linkerhand, waardoor een ader werd afgesneden. Men heeft den dader spoedig in handen gekregen.

Aan het Nieuwe Diep heeft mede een soortgelijk geval plaats gehad. Twee matrozen, van eene reis naar Oost-Indië met het schip *Willem de Klerck* teruggekeerd, kregen aan dat boord eenen hevigen twist, tengevolge van een voorval dat reeds op de reis had plaats gehad. De een heeft den ander niet minder dan 14 messteken toegebragt. Men hoopt echter den zwaar gewonde nog in 't leven te behouden.

— Dezer dagen is gemeld, dat het kamp te Millingen met den 1sten dezer zoude zijn opgebroken. Dit berigt is onjuist, daar eerst heden uit die legerplaats naar hun garnizoen Leeuwarden terugkeeren de tirailleur-kompagniën van het 8e reg. infanterie en wel die van het 2e en 4e batt., welke tot den 1sten October aldaar zouden moeten verblijven. Zulks geschiedt doordien er te Leeuwarden een groot gebrek is aan dienstdoende manschappen, ten gevolge der bij het garnizoen heerschende ziekte. De overige tirailleur-kompagniën van het 1e batt. van het 5e reg. infanterie en die van het 1e en 3e batt. van het 7e reg. infanterie, zullen nog in gemelde legerplaats verblijven.

Door Z. M. is bepaald dat de twee escadrons van het 4e reg. dragonders, te Leeuwarden in garnizoen, naar 's Hertogenbosch zullen worden verplaatst. Het escadron, dat zich in de legerplaats bij Zeist bevindt, zal den 15den dezer onmiddellijk van daar naar zijne nieuwe standplaats vertrekken.

— De *Staats-Cour.* deelt eene ordonnantie mede, door den gouverneur-generaal van Ned. Indië op den 6den Julij ll. afgekondigd, ten opzigte van de bedevaartgangers naar Mekka, aan wier dweepzieke bemoeijingen de moord te Banjermassing en andere onrustige bewegingen in onze O. I. bezittingen grootendeels worden toegeschreven. In den aanhef dezer ordonnantie wordt gezegd dat het der regering gebleken is, dat in de laatste jaren vele ingezetenen van Java en andere eilanden hunne woonplaatsen ver-

laten, met het doel of onder voorwendsel om zich naar de, volgens hunne belijdenis, heilige plaatsen van Mekka en Medina te begeven, zonder van voldoende middelen tot het doen der heen- en terugreis voorzien te zijn, of voor de verzorging van hunne achterblijvende gezinnen, gedurende hunne afwezigheid, maatregelen genomen te hebben; dat het gevolg daarvan is, dat vele welgezinden onder weg van kommer en gebrek omkomen, terwijl hunne betrekkingen in ellende blijven verkeeren, en anderen terugkomen, zich den naam van *hadji* aanmatigende en daarvan de kleederdragt aannemende, zonder ooit de heilige plaatsen te hebben bezocht; dat uit een opzettelijk daartoe ingesteld onderzoek is gebleken, dat van 12,985 personen, aan welke in de laatste 6 jaren passen naar Mekka zijn uitgereikt, slechts 5594 zijn teruggekeerd, van welke laatsten een niet onaanzienlijk getal vermoed wordt nimmer Mekka te hebben bereikt, en dat deze toestand, welke aan vele regenten en hoofden en andere achtenswaardige Mohammedanen ergernis geeft, dringend voorziening eischt.

Ten einde in de genoemde bezwaren te voorzien heeft de gouverneur-generaal bepaald dat ieder, die zich ter bedevaart naar Mekka wenscht te begeven, een reispas moet aanvragen bij het bestuur van het gewest zijner inwoning, welke de bedevaartganger op plaatsen, waar een Nederlandsch consul of consulair agent is gevestigd, ter visa moet aanbieden. Bij hunne terugkomst moeten zij die pas doen afteekenen bij het bestuur der plaats hunner eerste aankomst en vervolgens ook bij het gewestelijk bestuur. Voorts moeten zij zich aanmelden bij den regent, of het dezen vervangende inlandsche hoofd, binnen wiens ressort hunne woonplaats gelegen is, en deze zal, in tegenwoordigheid van eenen priester en des geraden geacht ook van eenen achtenswaardigen *hadji*, zich door ondervraging overtuigen, of de teruggekeerde werkelijk de heilige plaatsen heeft bezocht, en bij bevinding dat dit zóó is, hem daarvan een certificaat uitreiken. Zij die bij dit onderzoek blijken Mekka niet te zullen hebben bezocht, bekomen geen certificaat en mogen niet dragen de voor *hadjis* bestemde kleeding, op straffe eener boete van *f* 25 tot *f* 100 voor elke overtreding. Gelijke straf is van toepassing op hen, die in verzuim zijn gebleven bij hun vertrek naar Mekka een reispas te ligten.

Van de verleende reispassen en van de uit Mekka teruggekeerde personen zal door de hoofden der gewestelijke besturen aanteekening worden gehouden.

's GRAVENHAGE, 8 September.

H. M. de koningin is in welstand te Frankfort aangenomen.

— Gisteren is H. M. de koningin-moeder, met haar gevolg, van hare buitenlandsche reis te Soestdijk teruggekeerd.

— Bij kon. besluit van 5 dezer is bepaald dat de tegenwoordige vergadering van de staten-generaal op Woensdag den 14den September aanst., des namiddags ten 2 ure, in eene vereenigde zitting, door den minister van binnenl. zaken, namens den koning zal worden gesloten.

— Als een gevolg van de regeling der zaken van de maatschappij van weldadigheid, heeft Z. M. eervol ontslag verleend aan mr. Æ. baron Mackay, als gecommitteerde der regering bij de voormelde maatschappij, en hem tevens eervol ontheven van het voeren van het beheer dier instelling, aan hem bij het kon. besluit van 14 Dec. 1856 opgedragen; onder dankbetuiging voor de vele diensten, door hem in genoemde betrekking aan den lande bewezen.

— De minister van oorlog, jhr. de Casembroot, heeft eergisteren in een bijzonder gehoor ontvangen den generaal-maj. Wilbrenninck, prov.-kommandant en waarnemend gouverneur der residentie, die aan hem heeft voorgesteld de heeren hoofd- en verdere officieren van het garnizoen. Ook heeft de minister ten gehoore ontvangen heeren hoofd-officieren der garnizoenen van Leyden en Delft.

— In de jongste zitting van den gemeenteraad is door burgemeester en wethouders een voorstel gedaan tot het aangaan eener geldleening tot uitvoering van buitengewone werken. Die leening zou zijn aflosbaar, ten bedrage van *f* 700,000; en zou worden aangegaan in drie seriën, waarvan de raad telkens het bedrag bepaald, terwijl dat bedrag voor de eerste serie, welke in 1860 zal worden uitgegeven, vastgesteld zou worden op *f* 200,000.

— Bij den hoogen raad der Nederlanden is behandeld de zaak van W. de Blank, zoutzieder te Oegstgeest, requirant van cassatie tegen een arrest van het hof in Zuidholland, waarbij hij, met vernietiging van een vonnis der regtbank te Leyden, toen ontslagen van alle regtsvervolging, is schuldig verklaard aan inslag van zeewater in zijne zoutziederij zonder schriftelijke aangifte ten kantore van den ontvanger, en veroordeeld tot eene geldboete van *f* 233,10, met bevel, dat het vaartuig, waarmede het zeewater is vervoerd, speciaal zal worden verbonden en executabel zal zijn voor de voldoening dier boete. Door den advocaat-generaal mr. Karseboom is, bij gebrek aan middelen van cassatie, zoowel van den requirant als ambtshalve, geconcludeerd tot verwerping der voorziening. De uitspraak is bepaald op den 14den dezer.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIË.

BRUSSEL, 7 September.

De Senaat heeft thans ook het eerste artikel der wet op de uitvoering van openbare werken, betreffende de versterking van Antwerpen, aangenomen. Er waren 34 leden voor en 15 tegen, terwijl 4 leden zich buiten stemming hielden.

— In den zoologischen tuin is een van de twee witte beeren dood gevonden. Men gelooft dat zijn makker, in een vlaag van woede, hem heeft omgebragt.

— In Vlaanderen heerscht de cholera in eene verontrustende mate.

ENGELAND.

LONDEN, 6 September.

Op het jaarlijksch feestmaal van de messenmakers van Sheffield heeft een lid van het ministerie, de heer Wilson, eene redevoering gehouden, waarin hij sprak over de onlangs door den heer de Morny geuite meening dat Frankrijk alleen op het gebied van handel en nijverheid tegen Engeland oorlog moet voeren. De spreker zeide dat Engeland dien strijd niet behoefde te vreezen, vooral indien de Franschen het tot hiertoe gevolgde stelsel van bescherming niet lieten varen. Doen zij dit niet, zeide hij, dan gaan zij in den strijd zeker eene groote nederlaag te gemoet. De Fransche fabriekanten steunen nog altijd op een beschermend stelsel; zij wijzen, als gevolg daarvan de verbeteringen, die de werktuigkunde aanbiedt, van de hand, en verklaren tevreden te zijn met de winsten, die zij door de bescherming behalen. Het gevolg daarvan is dat de Fransche fabrieken in de mededinging met Manchester het onderspit delven. Willen derhalve de Franschen dien strijd tegen Engeland met kans op goed geluk aanvangen, dan moeten zij alle banden, die hunnen handel en hunne nijverheid knellen, verbreken en geene gelegenheid laten ontsnappen om op hun fabriekwezen de verbeteringen, die de wetenschap aan de hand geeft, toe te passen.

— De grootvorst Constantijn is thans weder naar Kroonstadt vertrokken.

— Bij eene dezer dagen gedane proefneming met een stuk geschut, volgens de vinding van Armstrong, heeft de kogel den verbazenden afstand van 9000 yards of 1 uur 40 min. afgelegd.

— De *Great-Eastern* heeft zich in beweging gezet en is gelukkig de gevaarlijkste plaatsen van den Theems, tot voor bij Woolwich, overgevaren.

— Volgens een dezer dagen in het licht gegeven overzigt onzer nationale schuld blijkt dat in het jaar 1694 de gezamentlijke geconsolideerde staatsschuld slechts 1,200,000 £ en de ongeconsolideerde 5,534,297 £ bedroeg, en daarvoor 413,407 £ en 404,891 £ aan rente betaald werd. In 1858—59 bedroeg de geconsolideerde schuld 786,801,154 £ en de ongeconsolideerde 18,277,400 £, terwijl van de eerste schuld alleen 27,743,215 £ aan rente betaald moet worden.

— In het vorige jaar zijn 23,704 als landverhuizers naar verschillende oorden vertrokken personen hier te lande teruggekeerd, waarvan 18,841 uit Amerika en 4736 uit Australië. De laatstgenoemden hadden meest allen eenig vermogen bijeengebragt, hetgeen met hen, die uit Amerika kwamen, het geval niet was.

— Men ziet thans uit de New-Yorksche dagbladen dat de regering der Vereenigde Staten eindelijk krachtdadige maatregelen neemt om den slavenhandel op zijne kusten en buiten 's lands te weren. Er worden nu acht schepen, te zamen 116 stukken geschut voerende, uitgerust om als kruisers op de Afrikaansche kust te dienen. Het depôt voor het eskader zou te San Paul de Loando worden gevestigd. Vier andere schepen zullen op de kust van Cuba kruisen om den aan- en uitvoer van negers te beletten.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 September.

De buitengewone Oostenrijksche gezant, vorst Metternich, is van St. Sauveur alhier teruggekeerd en heeft, nadat hij de vergadering der conferentie omtrent de zaken der Vorstendommen had bijgewoond, de reis naar Weenen aanvaard. Omtrent den uitslag van zijn onderhoud met den keizer loopen verschillende geruchten. Sommigen zeggen, hoewel zonder eenigen vasten grond, dat zijne zending mislukt is, anderen daarentegen dat hij den keizer heeft overgehaald tot het houden van eene nieuwe bijeenkomst met keizer Frans Jozef. Dit laatste gevoelen verkrijgt eenige waarschijnlijkheid, door een berigt uit Bern, waarbij men meldt dat de toegang tot het kasteel Arenenberg, een eigendom van keizer Napoleon, aan vreemdelingen wordt geweigerd, naar men meent op grond dat er toebereidselen worden gemaakt voor de ontvangst van de beide keizers.

— Men beweert dat de zamenkomst des keizers met den koning van België te Biarritz op den 10den of 11den dezer zal plaats hebben. Hoewel die zamenkomst waarschijnlijk niet lang zal duren, zal zij echter tot eene menigte geruchten aanleiding geven, wier geloofwaardigheid zeer betwistbaar zal zijn.

— De keizer zal eerstdaags de stad Bordeaux bezoeken, waartoe hij door het gemeentebestuur is uitgenoodigd.

— Men verneemt dat de leden der conferentie, die in het voorjaar te zamen zijn gekomen, om de keuze van eenen hospodar in Wallachye en Moldavië te bekrachtigen, thans weder eene zitting heeft gehouden, waarin het protocol is geteekend, waardoor de verheffing van vorst Couza tot hoofd der beide vorstendommen haar beslag heeft gekregen. Gelijk men weet hadden vroeger Turkye en Oostenrijk de benoeming van één persoon voor de beide vorstendommen niet willen goedkeuren.

— De kolonel Reille vertrekt dezer dagen naar Petersburg, om het grootkruis van het Legioen van Eer over te brengen aan den grootvorst troonopvolger van Rusland, die den 20sten dezer zijne meerderjarigheid bereikt.

— *L'Ami de la Religion* treedt als kampvechter op voor meerdere vrijheid van drukpers. Dat blad meent, dat de regering zelf het altijddurende hosanna van hare gehoorzame organen eindelijk moede zal zijn. De vrijheid van denken en spreken is een uitvloeisel der beginselen van 1789, welke men in Frankrijk sedert heeft gehuldigd en vooral kan dat regt niet bestreden worden door eene regering, welke haar bestaan aan het algemeen stemregt heeft te danken. Voor het tegenwoordige heerscht algeheele willekeur, wat hooggeplaatste personen in hunne aanspraken ook mogen zeggen; het is noodig dat heldere en duidelijke wetten daarvoor in de plaats treden.

— In het huis van arrest te Besançon is onlangs door drie gevangenen eene poging gewaagd om te ontsnappen. Twee hunner grepen daartoe den cipiersknecht, bij zijn gewoon bezoek in de vertrekken der gevangenen, bij de keel en hielden hem zoo hevig bekneld, dat het bloed hem uit den mond vloeide en, gelijk later bleek, hunne nagels hem in het vleesch waren gedrongen. De derde liep daarop naar den schildwacht, die op de binnenplaats van het gebouw stond, en beval hem de wapens af te leggen, doch deze verweerde zich met zijne bajonet te goed, om zijn aanvaller gelegenheid te geven van hem bij het lijf te krijgen, terwijl hij tegelijkertijd den directeur te hulp riep. Deze kwam, doch werd door de twee eersgenoemden insgelijks aangegrepen, terwijl een pistoolschot, hetwelk hij op de

misdadigers loste, het doel miste. Hierop verscheen de militaire wacht, die het drietal weldra overmeesterde. Twee der gevangenen, voor de gevolgen beducht, hebben zich vervolgens door zelfmoord aan hunne straf onttrokken, terwijl de derde, die thans alleen voor den regter moest verschijnen, in het verhoor verklaard heeft, dat zijn doel alleen was geweest een wapen in handen te krijgen, om den aangeranden cipiersknecht te hulp te schieten. Desniettegenstaande is zijn straftijd met een jaar verlengd.

— Door de Spaansche dagbladen wordt berigt dat het concordaat tusschen den Paus en de Spaansche regering tot stand is gekomen. Een der voornaamste bepalingen zou zijn geheele desamortisatie van de geestelijke goederen en vergoeding daarvoor met onvervreemdbare inschrijvingen op het grootboek der nationale schuld. Van beide kanten was in deze regeling veel gematigdheid betoond.

ITALIE.

Uit Turyn meldt men dat de Oostenrijksche regering op den 18den Augustus de gijzelaars heeft ontslagen, die door de keizerlijke troepen, bij hun vertrek uit Lombardye, waren medegenomen.

— Door de nationale vergadering te Bologna is het voorstel om den Paus van het wereldlijk gezag over de Romagna vervallen te verklaren, met eenparige stemmen aangenomen. Dit voorstel was in de volgende bewoordingen vervat. »Wij, vertegenwoordigers der bevolkingen uit de Romagna en onder aanroeping van God tot getuige van de opregtheid onzer bedoelingen, verklaren, dat de Romagnesche bevolkingen, steunende op haar goed regt, niet langer willen blijven onder het wereldlijk bestuur van den Paus." Vervolgens is een tweede voorstel, houdende vereeniging met Sardinië, ingediend. De bevolking gaf over dit alles luide hare tevredenheid te kennen.

In Parma zijn de verkiezingen in de beste orde afgeloopen. De nationale vergadering zal aldaar op 8 September geopend worden.

— In Modena en Parma maakt men gebruik van de tegenwoordige omstandigheden om versterkingen uit den weg te ruimen, die aangelegd zijn met het doel om de steden in bedwang te houden. Zoo is bepaald dat de vier torens van Brescello, behalve de twee schansen aan den Po, dadelijk zullen worden ontwapend; zij zullen vervolgens worden geslecht door middel van mijnen; en dat het gedeelte der vestingwerken van Reggio, waardoor de stad wordt bedreigd, dadelijk zal worden afgebroken.

— Uit Napels meldt men dat aldaar op 27 Aug. een hevige brand heeft gewoed. Hij ontstond ten huize van een kleedermaker, in eene der levendigste wijken der stad. Bij het uitbreken van den brand kwamen de brandspuitgasten slechts langzaam op en konden de spuiten eerst een paar uren later, toen het huis reeds grootendeels was afgebrand en zich de brand reeds aan de belendende huizen had medegedeeld, in werking gebragt worden; en toen bleek nog wel, dat de emmers ontbraken, de slangen gebarsten en de ladders van geene haken voorzien waren. Toen zes pompen en een 1000-tal personen twee dagen achtereen aanhoudend hadden gewerkt, was de brand nog niet gebluscht en daar te Napels, wegens de zeldzaam voorkomende gevallen van brand, weinig huizen verzekerd zijn, is de daaruit voortgevloeide schade voor velen onherstelbaar. De Napelsche brandspuitgasten hebben zich evenwel moedig gedragen; zij hebben o. a. vier vrouwen uit het midden der vlammen gered. Ook wordt met zeer veel roem gesproken van drie Zwitsers, die, om eenige personen te hulp te komen, zich onderscheidene malen aan het grootste gevaar hebben blootgesteld; ongelukkig is een hunner bij zijne menschlievende poging omgekomen.

— De Mont-Blanc is dezer dagen door twee Engelsche geleerden beklommen, die gedurende een geheelen nacht op den top van dezen reus der Alpen hebben doorgebragt. Zij hebben gedurende de 20 uren, die zij op dien berg vertoefden, een groot aantal waarnemingen gedaan, die waarschijnlijk openbaar zullen gemaakt worden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 6 September.

De nieuwe brug over den Rijn bij Keulen komt op circa 4 millioen th. te staan, zijnde ruim 1 millioen meer dan de oorspronkelijke berekening.

— De alhier gevestigde broodfabriek heeft gedurende het loopende jaar reeds voor eene waarde van 300,000 th. van zijn fabrikaat verkocht.

— De hoogleeraar in de pathologie en kliniek bij de hoogeschool te Erlangen, dr. Frans v. Dittrich, is in 44-jarigen ouderdom te Nixdorf, aan de Boheemsch-Saksische grenzen, overleden.

— Uit Mannheim wordt gemeld, dat de tabakshandelaren en sigarenfabriekanten sedert eenige dagen in eene niet geringe opgewondenheid verkeeren, ten gevolge van het gerucht, dat professor Liebig een middel heeft ontdekt, waardoor aan den Paltser-tabak volkomen de smaak der echte Havanna kan worden gegeven, en die noch door de bearbeiding, noch door het lang liggen weder verloren gaat. Voor deze bewering hebben reeds eerste kenners, die bereids fabriekaten van op deze wijze toebereiden tabak gezien en gerookt moeten hebben, weddenschappen aangeboden. Men voegt er bij, dat Liebig zijne uitvinding, voor eene zeer aanzienlijke som, aan de Fransche regie heeft verkocht.

— Een dagblad van Bern berigt dat de voormalige kapelmeester van Sultan Abdul Medjid, een Bohemer, te Genève is aangekomen. Hij had vroeger den Islam omhelsd en was thans gehuwd met eene der schoonste en meest begunstigde vrouwen van den Sultan, die uit den harem was ontvlugt, en hem thans vergezelde.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 6 September.

De beraadslagingen over de noodzakelijkste hervormingen worden door de ministers ijverig voortgezet.

— In Zuid-Duitschland ziet men thans, behalve de zoo veel schade aanbrengende sprinkhanen, ontzaggelijke zwermen gevleugelde mieren, die zich vereenigd als rookkolommen in de lucht vertoonen.

— Men meldt uit Athene, dat het eiland Imbros, op 14 mijlen van Tenedos gelegen, op 21 Aug. door drie hevige aardschokken zwaar is geteisterd. Vier dorpen met 1400 huizen zijn geheel vernield, heuvelen gezonken en spleten in de aardkorst gescheurd, waaruit stroomen water zijn opgeweld.

TURKYE.

Te Konstantinopel is eene deputatie aangekomen uit Circassië, om de tusschenkomst der Porte te verzoeken in den strijd tegen Rusland. De deputatie is aan de gezanten van Frankrijk, Engeland, Oostenrijk en de Vereenigde Staten voorgesteld.

— Op Candia hebben op nieuw onlusten plaats gehad. De Grieken hebben eenige ontvangers gedood, maar de hoofdschuldigen aan die misdaad zijn terstond gevat, zoodat de Porte, die versterking van troepen derwaarts wilde zenden, van dit voornemen heeft afgezien.

Vereenigingen van werklieden.

II.

Art. 240 der gemeentewet verleent aan de gemeentebesturen de bevoegdheid, om regten, gelden of loonen te heffen voor het gebruik of genot van door of van wege het gemeentebestuur verstrekte diensten. Die diensten worden verstrekt in het algemeen belang, en betreffen de huishouding der gemeente, terwijl zij geregeld worden, bij plaatselijke verordeningen, door den gemeenteraad vast te stellen. Even als voor het gebruik van de gemeentewaag van wege de gemeente verstrekt worden diensten door daartoe aangestelde waagwerkers, en bij het opdoen van turf van wege het gemeentebestuur gezorgd wordt voor turfmeters, tellers, tonners en dragers, zoo ook kan en mag het gemeentebestuur personen aanstellen, die als sjouwers, kailoopers, korendragers, en wat dies meer zij, diensten verstrekken aan de ingezetenen, die daarvan willen gebruik maken. Niets verhindert dus het vormen van vereenigingen van werklieden. Maar daaraan is de voorwaarde verbonden, dat de loonen, voor die diensten te berekenen, worden geregeld bij een tarief, dat niet wordt ingevoerd, dan nadat daarop, even als voor plaatselijke belastingen, de koninklijke goedkeuring is verkregen. Daaruit vloeit voort, dat ook de invordering van die loonen geschiedt door of van wege het plaatselijk gezag en het werk of de diensten onder toezigt en regeling van daartoe aangestelde gemeente-ambtenaren. Die omslagtigheid om het doel te bereiken, wordt dubbel beloond en de opoffering, die van de gemeentekas mogt gevorderd worden, zal aan de andere zijde vruchten dragen.

Eene vereeniging van werklieden, waarbij orde en tucht gehandhaafd wordt, verdient en ondervindt de voorkeur boven die losse arbeiders, zedeloos en ongemanierd, waarvan we vroeger spraken. Misschien is het loon tijdelijk geringer dan bij een plaatselijk tarief, maar er is geen waarborg tegen onbetamelijke eischen en tegen geheime oneerlijkheden. Een goed georganiseerd personeel zal steeds meer werk en op den duur een voldoend middel van bestaan vinden. Maar dan zal het openbaar gezag ook moeten zorgen, dat ten allen tijde en waar het in den regel noodig is, een geschikt en voldoend personeel beschikbaar zij en iedereen die hulp behoeft, bekend worde gemaakt waar zij te verkrijgen is. Eenigen tijd geleden, heeft men binnen Leyden pogingen aangewend om zulk eene vereeniging te stichten, maar zij hebben gefaald, omdat de bijzondere krachten ontbraken of ontoereikende waren. Men zal wel slagen, wanneer de vereeniging staat onder toezigt van uit de gemeentekas bezoldigde ambtenaren, die het bestuur voeren en het werk regelen, maar daartoe eene zekere mate van gezag behoeven.

't Is hoofdzakelijk dat gezag, 't welk wij onmisbaar achten en dat ook in vele andere opzigten rijke vruchten dragen zal. Zulke bezoldigde ambtenaren behooren het radikaal van politie-beambten te bezitten, eensdeels, omdat zij hunne taak steeds op de openbare straat vervullen, en anderdeels, uithoofde zij tot handhaving van hun toezigt, aan dat gezag behoefte hebben. In eene der grootste steden van ons vaderland heeft men den uitmuntend werkenden maatregel ingevoerd, om de brug- en boomwachters tevens tot beambten van politie aan te stellen, waardoor zij in staat en bevoegd zijn, om op alle overtredingen der plaatselijke strafverordeningen een waakzaam oog te houden en daarvan proces-verbaal op te maken. Dezelfde maatregel kan worden toegepast op alle overlieden, opzieners en commissarissen van plaatselijke vereenigingen van werklieden, die op deze wijze dubbel dienst verrigten, en al was het ook uitsluitend door de gemeente bezoldigd, krachtig hunne medewerking verleenen tot bevordering der openbare orde en veiligheid in het belang der ingezetenen. Er is toch geen het minste bezwaar, om de opbrengst der loonen geheel en al te bestemmen voor de werklieden, 't zij gedeeltelijk voor hun dagelijksch onderhoud en voor een gering deel tot het aanleggen van eene spaarkas, ten einde daaruit te ondersteunen hen, die door ziekte of ouderdom voor het werk ongeschikt zijn. 't Zal den invloed en het gezag sterken van hen, die met het toezigt en de regeling van het werk van wege de gemeente worden belast, wanneer zij hunne bezoldiging regtstreeks uit de gemeentekas en niet als een deel der opbrengst van het loon, door de werklieden verdiend, genieten. De gemeente zal voor die opoffering rijke vergoeding ontvangen in hetgeen men ziet en hetgeen men niet ziet. De zedelijkheid en de openbare orde zullen er door bevorderd, al wat eenigermate tot misbruiken aanleiding gaf, doeltreffend geweerd worden. Waarin die misbruiken bestaan, is vroeger door ons aangestipt, maar zoo er nog iets aan ontbrak, om overtuigd te worden van het nut, dat op plaatselijk gezag gevestigde vereenigingen van werklieden kunnen stichten, dan gevoelen wij ons in staat een afdoend bewijs te leveren van de ondeugden waaraan zij zich schuldig maken, die langs de straat of op hoeken van stegen en grachten worden aangetroffen, nu eens wachtende op werk, in ledigheid levende, dan eens na ruime verdiensten dronken en zat zich aan dierlijkheid en straatrumoer overgevende, — altijd in het bezit van geld, voor sterken drank; — spaarzaam en karig in het onderhoud van hun gezin, tot alle ongebondenheid geneigd, en tot elk misdrijf gereed of gevormd om zich zelf te bevoordeelen en hun naaste of de gemeente heimelijk en bedekt te berooven van wat hun eigendom is. [*Overgenomen uit de Gemeentestem van 5 Sept. 1859.*]

STADS-BERIGTEN.

De BURGEMEESTER VAN LEYDEN doet te weten, dat ten gevolge der jaarlijksche aftreding van de leden der vaste Commissiën, door den Gemeenteraad voor dit jaar uit zijn midden zijn benoemd de volgende leden, als:

a. voor de Commissie van Fabricage:

de HH. M. G. TEN SANDE, en
Mr. H. GEVERS,

van welke Commissie de Wethouder Mr. J. C. BUCAILLE Voorzitter is.

b. voor de Commissie van Financiën:

de HH. J. B. DE MOEN, Voorzitter,
B. F. KRANTZ en
Mr. P. DU RIEU.

c. voor de Commissie belast met het ontwerpen van en herzien der Plaatselijke Verordeningen, tegen wier overtreding straf is bedreigd:

de HH. Mr. N. OLIVIER en
Mr. H. P. J. TOLLENS,

van welke Commissie de Burgemeester Voorzitter is.

en *d. voor de Commissie belast met het ontwerpen van en herzien der Plaatselijke Verordeningen betreffende de huishouding der gemeente:*

de HH. Dr. C. W. H. VAN KAATHOVEN, Voorzitter,
Mr. N. SIKKEL GROOS en
Mr. H. C. HUYSER.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Cour.* worden afgekondigd.

De Burgemeester voornoemd,
LEYDEN, 8 September 1859. D. TIEBOEL SIEGENBEEK.

Burgerlijke Stand.

Van den 1 tot en met den 7 September 1859.

BEVALLEN: D. Sirach, geb. Stryland, D. — E. van Venetien, geb. Ligtvoet, Z. — J. Biftel, geb. Noest, Z. — S. J. Marfijt, geb. Boogers, D. — H. F. van der Steen, geb. de Ridder, Z. — W. M. van der Reydon, geb. Eede, Z. — C. de Cler, geb. Lebret, D. — K. Kropff, geb. Jongeneel, D. — C. Schouten, geb. Delfos, Z. — J. M. Haan, geb. Caneman, D. — A. Pison, geb. Meyer, D. — M. van Baak, geb. van den Berg, D. — J. M. van Wijk, geb. Bronkhuyzen, Z. levenl. — J. J. van den Burg, geb. Siegtenhorst, Z. — S. J. Bonte, geb. Welvaars, D. — A. Vermey, geb. Bronkhuyzen, Z. — J. Ansem, geb. Hakkert, D. — E. de Jong, geb. de Vrind, D. — L. Neuteboom, geb. Kloek, D. — M. A. Keyzer, geb. Wouters, D. — J. G. Roskhoud, geb. Berkhout, Z. — G. F. Boogers, geb. de Munnik, Z. levenl. — E. de Koning, geb. Laman, D.

GEHUWD: A. J. Verbeek, Wedr. en J. van Snick, Jd. — S. Singerling, Jm. en L. van der Meer, Jd. — W. de Hees, Jm. en A. den Hartogh, Jd. — C. Molié, Jm. en J. E. van Booren, Jd. — H. N. Veefkind, Jm. en M. C. Reyst, Jd.

OVERLEDEN: M. van den Dop, 66 j. — P. van den Dongen, 55 j. — J. Lasschuyt, geb. Eagas, 63 j. — J. Flippo, 69 j. — C. Piqural, D., 3 d. — M. G. Houps, D., 4 m. — P. Verver, Z., 2 d. — P. Fakkel, Z., 2 j. en 9 m. — T. Laman, Z., 4 m. — H. Verhoogt, 85 j. — A. Floryn, 63 j. — M. L. van Rhijn, D., 2 j. en 4 m. — B. Ouwerkerk, Z., 1 j. en 9 m. — Ala Joha Hillega van Ketwich, 33 j. — Ma Jaca Berkeveld, 43 j. — A. D. J. Pothof, Z., 7 m. — J. van Putten, 72 j. — J. Hakkaart, D., 1 j. en 7 m. — J. H. Bleyle, Z., bijna 8 m. — S. C. Meyers, D., 6 w. — J. H. Hoogenstraaten, 55 j. — H. Ros, 74 j. — S. de la Rie, D., 1 j. en 7 m. — W. Jong, Z., 3 j. en 9 m. — J. Bavelaar, geb. Sierat, 59 j. — P. Sinjou, 85 j. — S. Schroef, D., 1 j. en 9 m. — P. C. Renné, Z., 2 j. en 1 m. — H. Lardee, D., 1 j. en 9 m. — D. Poelijoe, Z., 13 m. — E. Kershof, D., 5 j. — W. J. van den Berg, Z., 1 j. en 3 m. — J. Smit, Z., 4 j. en 7 m. — A. M. Nieuwenburg, D., 3 m. — J. van Leeuwen, geb. Verra, 66 j. — P. van Tongeren, Z., 2 j. en 5 m. — F. Smagtel, 63 j. — J. J. Peltenburg, geb. Jillisse, 66 j. — M. Piqural, geb. Reyntjens, 41 j. — C. van Es, geb. Ligtvoet, 32 j. — A. Crama, D., 13 m. — H. C. Kok, Z., 1 j. en 6 m. — Joha Koppeschaar, 60 j. — A. Laverman, 22 j. — L. J. de Baas, D., 8 m. — J. Poptie, geb. van Wijk, 61 j. — C. M. Aardrijk, D., 4 j. — A. Pont, D., 1 j. en 6 m. — L. Rijgersveer, Z., 2 j. en 7 m. — J. A. van Straten, bijna 3 m. — H. Turenhout, Z., 7 m. — J. G. Christiaanse, D., 2 j. en 9 m. — P. J. van der Meer, D., 7 m. — P. van der Westen, Z., 2 j. en 10 m.

KERKNIEUWS.

ROTTERDAM, 7 September. Door den kerkeraad der Ned. herv. gemeente is, ter vervulling der nog bestaande vacature door het bedanken van dr. Beets, te Utrecht, het volgende 6-tal predikanten gevormd: dd. Jans, te Westmaas; Worst, te Epe; van Griethuysen, te Harlingen; Hoog, te Bolsward; de Pecker, te Waddinxveen, en de Graaf, te Apeldoorn.

AMSTERDAM, 7 September. Uit het vroeger vermelde 6-tal predikanten is door den kerkeraad der Ned. herv. gemeente het volgende 3-tal gevormd: dd. Hooykaas Herderschee, te Nijmegen; ten Kate, te Middelburg; en Schuuring, te Hoorn. Uit dit 3-tal is daarop beroepen ds. J. G. Schuuring, pred. te Hoorn.

239ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

6de Trekking. No. 8756 een prijs van ƒ 1,000.
7de » No. 17005 een prijs van ƒ 1,000.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: H. N. VEEFKIND
EN
M. C. REYST.
LEYDEN, 7 September 1859.
Eenige kennisgeving.

Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER JUDINA DINGEMANS, hartelijk geliefde Echtgenoot van
LEYDEN, 8 September 1859. W. B. VAN ANDEL.

Voor de menigvuldige blijken van deelneming bij het overlijden van mijnen waarden Echtgenoot, betuig ik bij deze mijnen opregten dank.
LEYDEN, 8 September 1859. P. H. SWINKELS, Wed. J. Bosch.

Leidsche Maatschappij van Weldadigheid.

In de op 19 Augustus ll. gehouden Vergadering van Aandeelhouders in de Negotiatie voor het **Oprigten van Arbeiderswoningen**, uitgeschreven door de Leidsche Maatschappij van Weldadigheid, zijn uitgeloot de Aandeelen, bekend onder de nommers 65, 67, 99, 162, 234, 264, 267, 285, 315 en 318.

De intrekking van de genoemde Aandeelen, tegen zestig gulden per stuk, en de uitbetaling van de rente der niet uitgeloten Aandeelen, voor zoover die verschuldigd is, geschieden door den Ondergeteekende, Secretaris-Penningmeester van de Maatschappij, ten zijnen huize (Heerengracht tusschen den Nieuwen Rijn en Groenesteeg) des voormiddags tusschen *negen* en *tien* en des namiddags tusschen *drie* en *vier* ure.

J. T. BUYS.

Bij de Boekhandelaren VAN DEN HEUVELL & VAN SANTEN, Breedestraat, over de Vrouwesteeg, zijn voorhanden:

AL DE BOEKEN,

die gedurende den aanstaanden cursus aan het **STEDELIJK GYMNASIUM** alhier gebruikt worden.

Bij dezelfden is sedert 1e Sept. gevestigd:

EEN DEPOT DER NIEUWE GOEDKOOPE MUZIEK

VAN DESFOSSEZ & COMP.

Bij P. H. VAN DEN HEUVELL, te *Leiden*, is in het licht verschenen en door hem alom in den Boekhandel verkrijgbaar gesteld:

De Wet houdende bepalingen omtrent het gebruik der Spoorwegen, benevens het Reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te Lande;

MET AANTEEKENINGEN,
DOOR
W. HOOGVLIET.
Prijs 90 Centen.

VERKOOPING IN DE STADS-BANK VAN LEENING TE LEYDEN,

op Dingsdag den 13den September 1859, des Voormiddags ten 10 ure, van **Verstane Panden**, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte **Goederen**, beleend in de maand Mei 1858.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 7 September.

			Laagst koers	Hoogst koers	Gesloten
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	64[illegible]	$64\frac{7}{8}$	64[illegible]
Dito Certificaten	» 3	»	$77\frac{13}{16}$	—	—
Dito dito	» 4	»	$98\frac{9}{16}$	$98\frac{5}{8}$	—
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$128\frac{1}{4}$	$128\frac{1}{2}$	$128\frac{1}{2}$
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
BELGIE,	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{2}$	»	34	$34\frac{1}{8}$	34
Dito Obligatiën	» 3	»	$45\frac{1}{2}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	43	$43\frac{3}{8}$	43[illegible]
Bewijzen Coupons			$4\frac{3}{4}$	$4\frac{7}{8}$	4[illegible]
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$44\frac{15}{16}$	45	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$105\frac{1}{2}$	$105\frac{5}{8}$	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$102\frac{7}{8}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	—	—	—
Dito 1840	» 4	»	$85\frac{1}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$85\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	$64\frac{3}{4}$	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	$65\frac{1}{8}$	$65\frac{1}{4}$	65[illegible]
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	ƒ	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4	pCt.	$80\frac{1}{8}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	»	$101\frac{5}{8}$	$101\frac{1}{8}$	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	54	—	—
Dito Metall.	» 5	»	58[illegible]	$58\frac{11}{16}$	58[illegible]
Dito Nieuwe	» 5	»	$75\frac{3}{4}$	76	75[illegible]
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	30[illegible]	30[illegible]	30[illegible]
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	$99\frac{3}{4}$	—	—
SARDINIE,	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 5	»	$26\frac{15}{16}$	$27\frac{1}{16}$	—
GRENADA, Obligatiën	» $3\frac{1}{4}$	»	$15\frac{7}{8}$	16	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	$19\frac{3}{4}$	—	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Grieken $3\frac{3}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 3.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is ƒ 9.60 à 9.70.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.